MPSCKEEDA

UPSC, MPSC, COMBINE गट ब गट क, तलाठी, पोलीस भरती

एकच ॲप – अनलिमिटेड अभ्यासक्रम, अनलिमिटेड सराव!

संपूर्ण नोट्स +
अनलिमिटेड TEST सिरीज

टॉपिकनुसार नोट्स + PYQ

प्रत्येक विषयाच्या टॉपिकनुसार नोट्स + टॉपिकचे

100 PYQ प्रत्येक विषय

LIVE + कोणत्याही वेळेत टेस्ट सिरीज

टॉपिकनुसार, प्रत्येक टॉपिकचे 25 प्रश्नांचे

50 संच ऑल महाराष्ट्र रँकिंग

मिनी मॉक टेस्ट

संपूर्ण विषय किंवा कोणतेही दोन विषय
• 25 प्रश्न

200 टेस्ट विश्लेषणासहित

फुल मॉक टेस्ट

संपूर्ण पेपर स्वरूपात

200 टेस्ट विश्लेषणासहित

दिवाळी ऑफर

₹499 / एक वर्ष

किंवा

₹99 प्रति महिना

आत्ताच डाउनलोड करा

JOIN NOW • MPSCKEEDA APP

Google Play Store वर उपलब्ध • या पानावर कुठेही टॅप करा

✱ चालू घडामोडी नोट्स : १० नोव्हेंबर २०२६ ✱

चालू घडामोडी — १० नोव्हेंबर २०२६ : राष्ट्रीय, महाराष्ट्र, अर्थव्यवस्था, विज्ञान, संरक्षण, नियुक्त्या, आंतरराष्ट्रीय, क्रीडा व महत्त्वाचे दिवस — परीक्षाभिमुख मुद्दे. पिवळ्या रंगातील माहिती व 'परीक्षा मुद्दा' चौकटी विशेष लक्षात ठेवा.

1 अर्थव्यवस्था

1 PLFS तिमाही बुलेटिन (जुलै–सप्टेंबर 2026)

- **NSO (MoSPI)** चे बुलेटिन — 15+ वयोगटासाठी **श्रमशक्ती सहभाग दर (LFPR) 55.5%** (गतवर्षी याच तिमाहीत 55.1%); **बेरोजगारी दर 5.1%**.
- या तिमाहीत ≈**57.9 कोटी** व्यक्ती रोजगारात; ग्रामीण रोजगारात शेतीचा वाटा **56.7%** (एप्रिल–जून: 52.9%).
- ग्रामीण व शहरी दोन्ही भाग समाविष्ट असलेले हे मालिकेतील **6 वे** तिमाही बुलेटिन.

★ **परीक्षा मुद्दा:** PLFS — LFPR 55.5%, UR 5.1%; NSO.

2 कोळसा/लिग्नाइट गॅसिफिकेशन योजना — तिसरी फेरी सुरू

- योजनेचा खर्च **₹37,500 कोटी** (मंत्रिमंडळ मंजुरी 13 मे 2026); फेरी-3 — 10 नोव्हें. 2026 ते **11 जानेवारी 2027**.
- फेरी-2 मध्ये दोन्ही अर्ज **NTPC** चे — युरिया व मिथेनॉल + DME; लक्ष्य — **2030 पर्यंत 100 दशलक्ष टन** कोळसा गॅसिफिकेशन.

★ **परीक्षा मुद्दा:** गॅसिफिकेशन — ₹37,500 कोटी; 100 MT (2030).

3 वैद्यकीय उपकरणांसाठी PLI 2.0 — ₹2,700 कोटी

- औषधनिर्माण विभागाकडून नव्याने अर्ज मागवले; योजना **2035-36** पर्यंत वाढवली; **4 लक्ष्य विभाग**.
- नव्या फेरीत **किमान विक्री मर्यादेची अट रद्द**, किमान गुंतवणूक अटही कमी.

✱ चालू घडामोडी नोट्स : १० नोव्हेंबर २०२६ ✱

4 बेटांवरील मत्स्यव्यवसाय — ब्लू इकॉनॉमीचा आधार

- **लक्षद्वीप व अंदमान-निकोबार** मिळून भारताच्या EEZ (≈24 लाख चौ. किमी) पैकी सुमारे **40%**.
- PMMSY अंतर्गत लक्षद्वीपसाठी ₹175 कोटी, अंदमान-निकोबारसाठी ₹218 कोटी; लक्षद्वीप — **समर्पित सीवीड (समुद्री शैवाल) क्लस्टर**; मुख्य भर — **टूना** उत्पादन.
- 2025-26 मध्ये सागरी अन्न निर्यात ≈**₹73,890 कोटी**.

★ **परीक्षा मुद्दा:** EEZ 40% — लक्षद्वीप + A&N; सीवीड क्लस्टर — लक्षद्वीप.

2 राष्ट्रीय घडामोडी

5 दिल्लीत यमुनेवर पहिली मनोरंजन क्रूझ सेवा (NW-110)

- केंद्रीय मंत्री **सर्वानंद सोनोवाल** व मुख्यमंत्री **रेखा गुप्ता** यांच्या हस्ते **सोनिया विहार** येथे उद्घाटन; मार्ग — सोनिया विहार ते जगतपूर (≈6 किमी फेरी).
- यमुना — **राष्ट्रीय जलमार्ग-110** (राष्ट्रीय जलमार्ग कायदा, 2016); विकसक — **IWAI**; 30 आसनी **विद्युत** नौका.
- जगातील सर्वात लांब नदी क्रूझ (लिम्का बुक) — **MV गंगा विलास** (3,200+ किमी).

★ **परीक्षा मुद्दा:** यमुना — NW-110; IWAI; MV गंगा विलास.

6 नवीन AIIMS — 6 कोटींहून अधिक OPD

- **PM स्वास्थ्य सुरक्षा योजना (PMSSY)** अंतर्गत **22 नवीन AIIMS** मंजूर; 2021-22 पासून **6.01 कोटी** OPD सल्ले.

✱ चालू घडामोडी नोट्स : १० नोव्हेंबर २०२६ ✱

7 राष्ट्रपतींचे IPS प्रशिक्षणार्थींना मार्गदर्शन

- IPS **78 RR (2025 बॅच)** प्रशिक्षणार्थी राष्ट्रपती भवनात; **डीपफेक** व सायबर गुन्ह्यांचा धोका, उपेक्षितांप्रति संवेदनशीलता यावर भर.

8 DRI च्या कारवाया — ई-सिगारेट, हस्तिदंत, अमली पदार्थ

- **JNPT** (महाराष्ट्र) येथे 'मॉप रॉड' नावाखाली **13,000 ई-सिगारेट** (₹4 कोटींहून अधिक) जप्त — ई-सिगारेट बंदी कायदा, **2019**.
- आसाम (सोनापूर टोल) — 2 हस्तिदंत (3.7 किलो) — **वन्यजीव संरक्षण कायदा, 1972**; भोपाळ — 6.642 किलो ॲम्फेटामाइन — **NDPS कायदा, 1985**; कोलकाता विमानतळ — ≈₹3.1 कोटी परकीय चलन.

9 SC/ST उद्योजकांकडून 4% सार्वजनिक खरेदी

- MSME मंत्रालयाची 30 CPSEs सोबत बैठक — SC/ST सूक्ष्म व लघु उद्योगांकडून **4% अनिवार्य खरेदी**; **राष्ट्रीय SC-ST हब** व **GeM** पोर्टलचा वापर.

★ **परीक्षा मुद्दा:** SC/ST MSE — 4% खरेदी.

10 UPSC — CDS (I) 2026 अंतिम निकाल

- संयुक्त संरक्षण सेवा परीक्षा (I), 2026 — गुणवत्ता यादीत **243** उमेदवार.

✱ चालू घडामोडी नोट्स : १० नोव्हेंबर २०२६ ✱

3 विज्ञान, पर्यावरण व कृषी

11 COP31 — अंताल्या (तुर्किये) येथे भारताची भूमिका

- UNFCCC ची **31 वी परिषद** — **अंताल्या, तुर्किये** (9 ते 20 नोव्हें.); COP31 अध्यक्ष — मुरात कुरुम (तुर्किये), वाटाघाटी अध्यक्ष — ख्रिस बोवेन (ऑस्ट्रेलिया).
- भारताचा भर — समता, **CBDR-RC** तत्त्व; विकसित देशांनी **पॅरिस कराराच्या कलम 9.1** नुसार हवामान वित्त द्यावे; भारत — G77+चीन, LMDC व **BASIC** गटांच्या निवेदनांशी सहमत.
- यजमानांची संकल्पना — '**COP of Implementation**' (संवाद, सहमती, कृती).

★ **परीक्षा मुद्दा:** COP31 — अंताल्या; कलम 9.1; CBDR-RC.

12 पृथ्वी विज्ञान परिषद — MATSYA-6000 चा आढावा

- डॉ. जितेंद्र सिंह यांच्या अध्यक्षतेखाली ESSC ची दुसरी बैठक — **डीप ओशन मिशन**, **MATSYA-6000** (समुद्रयान) व **मिशन मौसम** यांचा आढावा.

डॉ. जितेंद्र सिंह (संग्रहित)

13 BRIC चा 3 रा स्थापना दिवस — जैवअर्थव्यवस्था $195 अब्ज

- **Biotechnology Research and Innovation Council (BRIC)** — भारताची जैवअर्थव्यवस्था $10 अब्ज वरून **$195 अब्जहून अधिक**; भारत–UK जैवउत्पादन सहकार्य इरादापत्र (LoI).

14 ओडिशा — श्री अन्न (मिलेट) आराखडा

- भुवनेश्वर येथे राष्ट्रीय कार्यक्रम; **ओडिशा श्री अन्न अभियान** — 2047 पर्यंत **5 लाख हेक्टर** क्षेत्र व **8 लाख मे. टन** उत्पादनाचे लक्ष्य.

✱ चालू घडामोडी नोट्स : १० नोव्हेंबर २०२६ ✱

4 महाराष्ट्र

15 नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्र — फक्त तक्रार आल्यासच पडताळणी

- सरळसेवेने नियुक्त अधिकारी-कर्मचाऱ्यांच्या नॉन-क्रिमीलेअर प्रमाणपत्राची वैधता पडताळणी आता **फक्त आक्षेप/तक्रार आल्यासच**; सरसकट पडताळणी नाही.
- **इतर मागास बहुजन कल्याण विभागाचे** शुद्धिपत्रक; VJ, NT, OBC, SBC, आरक्षणलाभार्थी खुल्या प्रवर्गातील महिला, EWS व SEBC (मराठा) उमेदवारांना लागू.

5 क्रीडा

16 अनुज श्रीवात्री — भारताचा 100 वा बुद्धिबळ ग्रँडमास्टर

- **अनुज श्रीवात्री** यांना GM किताब — भारताचे **ग्रँडमास्टर्स 100**; पंतप्रधानांकडून अभिनंदन.
- भारताचे पहिले GM — **विश्वनाथन आनंद (1988)**.

★ **परीक्षा मुद्दा:** 100 वा GM — अनुज श्रीवात्री; पहिला — आनंद (1988).

17 भारत–न्यूझीलंड तिसरा वनडे पावसामुळे रद्द

- **हॅमिल्टन (सेडन पार्क)** — एकही चेंडू न टाकता सामना रद्द; भारत मालिकेत **2-0** ने आघाडीवर — मालिका गमावू शकत नाही.
- न्यूझीलंडची घरच्या मैदानावरील सलग **11 द्विपक्षीय वनडे मालिका विजयांची** मालिका खंडित; उर्वरित 2 सामने — माउंट माउंगानुई (13 व 15 नोव्हें.).

भारतीय संघातील विराट कोहली (संग्रहित)

* चालू घडामोडी नोट्स : १० नोव्हेंबर २०२६ *

★ झटपट उजळणी

मुद्दा	उत्तर
PLFS (जुलै–सप्टें. 2026)	LFPR 55.5%; UR 5.1%
कोळसा गॅसिफिकेशन	₹37,500 कोटी; फेरी-3 — 11 जाने. 2027 पर्यंत
PLI वैद्यकीय उपकरणे	₹2,700 कोटी; 2035-36 पर्यंत
यमुना क्रूझ	NW-110; सोनिया विहार–जगतपूर
नवीन AIIMS	22; 6.01 कोटी OPD
COP31	अंताल्या, तुर्किये; 9–20 नोव्हें.
जैवअर्थव्यवस्था	$195 अब्ज+
100 वा GM	अनुज श्रीवात्री
नॉन-क्रिमीलेअर	तक्रार आल्यासच पडताळणी

छायाचित्र श्रेय (Image credits) — Wikimedia Commons

Shri Jitendra Singh Minister of for Personnel, Public Grievances & Pensions (cropped).jpg — Ministry of Personnel, Public Grievances and Pensions (GODL-India); Virat Kohli during the India vs Aus 4th Test match at Narendra Modi Stadium on 09 March 2023.jpg — Prime Minister's Office (GODL-India). छायाचित्रे केवळ ओळखीसाठी; काही संग्रहित (file) छायाचित्रे आहेत.